

'Die jongen moet nu eindelijk eens zelfstandig worden'

De jongens die naar Frankrijk gaan, zijn 'ontspoord' in de samenleving. Via allerlei hulpverleningsinstanties binnen en buiten Aekinga is geprobeerd de jongens weer 'op de rails' te krijgen, tot nog toe zonder resultaat. 'Frankrijk' (en wat er dus op volgt) is voor deze jongens de laatste kans om hun leven (weer) op orde te brengen. Begeleider Isaack Saptanno vindt het een voordeel dat de jongens vaak kort voor het project op het internaat komen. „Als we ze niet kennen, beginnen we in ieder geval zonder vooroordelen.”

De eerste maand van het 'ervaringsleerproject', zoals Klamer de methode het liefst omschrijft, is niet bedoeld om dubbelgespiede 'Schwarzeneggers' van de jongens te maken, maar ze in een korte, hevige periode te laten ontdekken wie ze zijn en wat ze willen. Het project bestaat naast de voettocht uit werken bij Franse boeren, een vierdaagse fietstocht, een kanotocht op de rivier de Dordogne, een solo-bivak van 36 uur en een zogenaamde 'treinbaantocht', waarbij een dag lang over het spoor wordt gelopen.

„Zwaar, inderdaad”, zegt Klamer. „Maar deze jongens zijn niets gewend en moeten worden getraind in het krijgen van een normaal, vast leefpatroon. Iedere dag om zeven uur opstaan, om acht uur in de startblokken staan en leren voor zichzelf te zorgen. Die zelfdiscipline, dáár gaat het om. Verder wordt er een proces op gang gebracht waardoor de jongens tijdens deze maand over hun problemen gaan praten, met elkaar en in de groep met mij.”

Zelfstandig

Het gaat er in feite om dat de jongens in de eerste maand de basis leggen voor de volgende vijf maanden in Nederland en wat er daarna met hun leven gebeurt. In Frankrijk

worden ze fysiek op de proef gesteld, komen ze zichzelf tegen, moeten ze leren zelfstandig te functioneren en iets voor een ander te betekenen. Terug in Nederland wordt, in samenspraak met ouders en begeleiders van Aekinga die zijn meegevoerd, gekeken naar hun ervaringen en wat er is blijven hangen. Verder wordt er vanaf dat moment zeer intensief gewerkt om de plannen op korte termijn realiseerbaar te maken. Het is voor de jongens dan van het grootste belang dat hun omgeving ze daarin steunt.

Klamer: „Deze jongens zijn niet gewend dat er naar hen wordt geluisterd. Dat is hier anders, we luisteren naar alle jongens, mits ze concrete plannen hebben en niet zeggen dat ze koning willen worden terwijl ze maar tot de derde klas van de lagere school zijn gekomen. Het gaat erom dat ze een patroon opbouwen en dat voor de rest van hun leven niet meer loslaten. Ze moeten wel goed beseffen dat het hun laatste kans is, anders kunnen ze net zo goed op de wc blijven zitten met het haakje d'r op.”

Het is pas het tweede jaar dat Aekinga op deze manier bezig is. „De eerste keer was alles voor ons ook nieuw”, zegt Saptanno. „We wisten niet wat we meemaakten toen een jongen die jarenlang met niemand een woord had gerept over zijn incestervaringen, plotseling na vier dagen lopen begon te vertellen over zijn problemen. Doordat ze vermoeid zijn, wordt hun weerstand om te vertellen minder.”

En dat is vaak nog maar het begin. Uit ervaring blijkt dat jongens – als ze al met iemand praten – vaak alleen met diegenen praten die hetzelfde hebben meegemaakt. Door een maand als groep met elkaar om te gaan, komen de jongens echter steeds meer los en durven ze hun gevoelens temidden van de andere jongens kenbaar te maken. Klamer, die al 28 jaar in dit werk actief is,

waarvan de laatste elf jaar in Frankrijk, moedigt hen daarbij aan. Tijdens het project komt hij om de drie dagen om met de jongens van gedachten te wisselen. In de groep, want dat werkt volgens Klamer het snelst.

Daryl (16) werd op zijn tweede jaar uit Colombia geadopteerd. Op zijn twaalfde kwam hij met 'verkeerde vrienden' in aanraking, rookte hasj, werd een paar keer van school gestuurd en stal wel eens als hij in geldnood zat. „Ik had overal schijt aan, ging steeds meer blowen en drinken. Ik verneukte iedereen, ook mijn ouders. Het werd steeds erger, mijn ouders vertrouwden me niet meer en mijn zus treiterde me vreselijk, zonder dat mijn ouders er iets aan deden. Toen ik op een gegeven moment naar het internaat moest, wist ik niet eens waarom eigenlijk.”

„Op het internaat kwam ik als de stoere bink binnen. Ik ging slaan en op het eerste kamp ging ik zuipen en gedroeg me erg agressief. Nu realiseer ik me wel dat ik moet veranderen, niet alleen voor mezelf, maar ook voor mijn vriendin.” „Heb je het blowen nu in de hand?”, vraagt Klamer hem. „Ik stop met blowen als ik uit Frankrijk terug kom”, is het resolute antwoord. „En je drankgebruik?” „Iedereen drinkt, ik heb mezelf best in de hand.”

Dus niet, blijkt na lang 'doorzagen' van Klamer, die niet om de hete brij heen draait, maar op de mah al zijn vragen op de jongens afvuurt. Daryl geeft uiteindelijk – schoorvoetend – toe dat ook op dat vlak nog het een en ander verbeterd moet worden. „Het viel me meteen op dat Daryl geen realistisch beeld van zichzelf gaf. Door directe vragen te stellen, confronteerde ik hem ermee, zodat hij uiteindelijk zelf de conclusie trok die ik allang getrokken had”, legt Klamer uit.